

Jari Ojala

Professori Jari Ojala on kansainvälinen ja monipuolinen historioitsija, joka toimii Jyväskylän yliopiston vertailevan liiketoimintahistorian professorina. Hän on Suomen Akatemian rahoittaman ”Yhteiskunnan historia” -huippututkimusyksikön jäsen ja mukana muun muassa suomalais-ruotsalaisessa tutkimushankkeessa ”Demokratian voimavirrat 1890–2020”.

Professori Ojalan tutkimustyö alkoi 1990-luvulla Keski-Pohjanmaan laivanvarustuksen historialla, mistä teemasta hän myös väitteli vuonna 1999. Ojala onkin julkaissut suuren joukon merenkulkuun liittyviä kansainvälisiä artikkeleita. Sittemmin hän on laajentanut tutkimusaihepiiriään ja on viime aikoina tutkinut etenkin metsäteollisuuden pitkän aikavälin globaaleja muutoksia, talouden verkostojä ja tiedonkulun merkitystä talouden toiminnassa. Jari Ojala on ollut keskeisesti vakiinnuttamassa uuden institutionaalisen taloushistorian ja liiketoimintahistorian asemaa suomalaisessa tutkimuksessa.

Professori Ojalan tutkimuksissa yhdistyvät eri alojen, kuten taloushistorian ja taloustieteen metodit, teoria ja aineistot. Eri tutkimusalojen työmenetelmien yhdistäminen on vaikuttanut siihen, että Ojalalla on kyky muodostaa tutkimusryhmiä. Tutkimusryhmien muodostaminen on osoittautunut hedelmälliseksi, vaikka se on ollut poikkeuksellista yksinpuurtavien suomalaisten historioitsijoiden keskuudessa.

Professori Ojalan teoksista kannattaa nostaa teos *The Road to Prosperity. An Economic History of Finland* vuodelta 2006, jonka hän kirjoitti ja toimitti yhdessä kollegojensa kanssa. Kirja on Suomen taloushistorian englanninkielinen perusteos, ja sitä jaettiin heti ilmestymisvuonnaan taloushistorian maailmankongressissa Helsingissä. Teosta käytettiin myös Suomen EU-puheenjohtajakauden PR-tuotteena. Lisäksi ulkoministeriö on jakanut teosta lähetystöjensä kautta ja se on kurssikirjana useissa ulkomaisissa yliopistoissa.

Jari Ojala on ollut keskeisesti vakiinnuttamassa uuden institutionaalisen taloushistorian ja liiketoimintahistorian asemaa suomalaisessa tutkimuksessa

"Tiede on minulle maailmankatsomustapa. Ymmärrän maailmaa tieteen kautta", kertoo professori Jari Ojala.

Tällä hetkellä Ojala pohtii, kuinka taloushistorian perspektiiviä voitaisiin ulottaa huomattavasti nykyistä pitemmälle menneisyyteen. Tarve nousee siitä, että teollistumisen aikana talouskasvu on ollut hyvin nopeaa. Nyt kun on siirrytty pysyvän tuntuiseen hitaan kasvun kauteen, tarvittaisiin perspektiiviä niiltä ajoilta, jolloin talouskasvu oli hidasta. Se edellyttäisi tutkimusvälin ulottamista ainakin 1700-luvulle saakka. Tosin sieltä löytyy tuttu mies, Anders Chydenius, jonka talousajattelu syrjäisessä Kokkolassa 1700-luvun puolessa välissä oli hyvin modernilta kuulostavaa, taloudellista vapautta puolustavaa ja käytännöllistä. Oja-

la on ollut mukana Chydeniuksen koottujen teosten kokoamisessa.

Kun tällä hetkellä yhteiskunnallinen diskurssi on talouspainotteista, se heijastuu myös siihen, että taloushistoriasta ollaan kiinnostuneita.

Taloushistoria käsittää neljä eli lähestymistapaa: historiallisen, yhteiskuntatieteellisen, taloustieteellisen sekä nopeimmin kasvavan eli liiketoimintahistorian lähestymistavan.

"Eri lähestymistavat painottavat hieman eri asioita. Taloushistoria leikkaakin useita perinteisiä tieteenaloja. Sen vuoksi se tarjoaa mahdollisuutta hahmottaa ja ymmärtää mennyttä ja nykyaikaa hieman eri tavalla kuin perinteiset historian, yhteiskuntatieteiden tai taloustieteiden lähestymistavat", Ojala toteaa.

Eino Jutikkalan historiapalkinto myönnetään joka kolmas vuosi ansiokkaasta historiantutkimustyöstä.